

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06
Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Sudija za prethodni postupak
Sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 30. maj 2022.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka po zahtevu Tačijeve odbrane za odobrenje ulaganja žalbe na Odluku o zahtevu specijalizovanog tužioca u skladu s pravilom 102(2) i povezanim zahtevima

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Hašima Tačija

Gregori Kiho

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagendra

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ na osnovu člana 45(2) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 77 Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 30. oktobra 2020, prema odluci kojom je sudija za prethodni postupak potvrdio optužnicu protiv Hašima Tačija (u daljem tekstu: g. Tači), Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija (u daljem tekstu zajedno: optuženi),² Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je potvrđenu optužnicu, sa redakcijama koje je odobrio sudija za prethodni postupak.³

2. Dana 17. decembra 2021, tužilaštvo je podnelo pretpretresni podnesak i povezani materijal, uključujući i spisak dokaznih predloga (u daljem tekstu: spisak dokaznih predloga).⁴

¹ KSC-BC-2020-06, F00001, predsednik, Decision Assigning a Pre-Trial Judge/Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak/, 23. april 2020, javno.

² KSC-BC-2020-06, F00026, sudija za prethodni postupak, Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi/Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*. Poverljiva redigovana verzija zavedena je istog dana F00026/CONF/RED. Javna redigovana verzija zavedena je 30. novembra 2020, F00026/RED.

³ KSC-BC-2020-06, F00034, specijalizovani tužilac, Submission of Confirmed Indictment and Related Requests/Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, sa poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim priložima 2 i 3. Dodatno ispravljena potvrđena optužnica, sa ispravkama određenih administrativnih grešaka, podneta je 4. novembra 2020, kao strogo poverljiva i *ex parte* (F00045/A01), uz poverljivu redigovanu (F00045/A02) i javnu redigovanu (F00045/A03) verziju. Manje poverljiva redigovana verzija dokumenta podneta je 11. decembra 2021. (F00134). Nakon Odluke o prigovoru o nedostacima u formi optužnice, dodatno ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, kao strogo poverljiva i *ex parte* (dokument F00455/A01), uz poverljivu redigovanu (dokument F00455/CONF/RED) i javnu redigovanu verziju (dokument F00455/RED). Poverljiva verzija potvrđene optužnice s dodatno smanjenim brojem redakcija podneta je 17. januara 2022. (F00647/A01). Potvrđena izmenjena optužnica podneta je 29. aprila 2022, strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), uz poverljivu redigovanu (F00789/A02) i javnu redigovanu verziju (F00789/A05).

⁴ KSC-BC-2020-06, F00631, specijalizovani tužilac, Submission of Pre-Trial Brief with Witness and Exhibit Lists/Podnesak kojim se dostavlja pretpretresni podnesak sa spiskom svedoka i spiskom dokaznih predloga/ 17. decembar 2021, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* priložima 1-3. Javna

3. Dana 22. aprila 2022, sudija za prethodni postupak doneo je Odluku o zahtevu specijalizovanog tužioca na osnovu pravila 102(2) i povezanim zahtevima (u daljem tekstu: sporna odluka), u kojoj je, između ostalog, odobrio tužilaštvu da dopuni spisak dokaznih predloga i doda materijal u vezi sa dva svedoka.⁵
4. Dana 29. aprila 2022, u skladu sa spornom odlukom, tužilaštvo je dostavilo dopunjen spisak dokaznih predloga.⁶
5. Dana 2. maja 2022, odbrana g. Tačija (u daljem tekstu: odbrana) zatražila je odobrenje da uloži žalbu na spornu odluku (u daljem tekstu: zahtev).⁷
6. Dana 13. maja 2022, tužilaštvo je odgovorilo na zahtev (u daljem tekstu: odgovor).⁸
7. Dana 23. maja 2022, odbrana je dostavila repliku na odgovor tužilaštva (u daljem tekstu: replika).⁹

redigovana verzija sa poverljivim redigovanim prilogima 1-3 podneta je 21. decembra 2021, F00631/RED. Korigendum sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogima 1 i 3, i poverljivim prilogom 2, podnet je 24. februara 2022, F00709. Poverljiva, ispravljena izmenjena verzija spiska dokaznih predmeta podneta je 14. aprila 2022. (F00768/A01).

⁵ KSC-BC-2020-06, F00779, sudija za prethodni postupak, Decision on Specialist Prosecutor's Rule 102(2) and Related Requests/Odluka o zahtevu specijalizovanog tužioca na osnovu pravila 102(2) i povezanim zahtevima/, 22. april 2022, poverljivo.

⁶ KSC-BC-2020-06, F00788, specijalizovani tužilac, Prosecution Submission of Amended Exhibit List/Podnesak tužilaštva kojim se dostavlja dopunjeni spisak dokaznih predloga/, 29. april 2022, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim prilogom 2.

⁷ KSC-BC-2020-06, F00791, specijalizovani branilac, Taçi Defence Request for Certification to Appeal the Decision on Specialist Prosecutor's Rule 102(2) and Related Requests/Zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje ulaganja žalbe na odluku o zahtevu specijalizovanog tužioca na osnovu pravila 102(2) i povezanim zahtevima/, 2. maj 2022, poverljivo.

⁸ KSC-BC-2020-06, F00803, specijalizovani tužilac, Prosecution Response to Taçi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00779/Odgovor tužilaštva na zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje ulaganja žalbe na odluku F00779/, 13. maj 2022, poverljivo.

⁹ KSC-BC-2020-06, F00812, specijalizovani branilac, Taçi Defence Reply to Prosecution Response to Taçi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00779/Replika Tačijeve odbrane na odgovor tužilaštva na zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje ulaganja žalbe na odluku F00779/, 23. maj 2022, poverljivo.

II. IZJAŠNJENJA

8. Tačijeva odbrana traži da joj se odobri da uloži žalbu na spornu odluku, i to o sledeća dva pitanja (u daljem tekstu zbirno: dva pitanja):

- (1) Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio u pristupu prilikom ocene valjanog razloga jer je svoju ocenu, delimično, zasnovao na navodnom nepostojanju štete po interese odbrane pri čemu nije u dovoljnoj meri razmotrio vanrednu prirodu valjanog razloga (u daljem tekstu: prvo pitanje); i
- (2) Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio jer je postojanje valjanog razloga, delimično, zasnovao na navodnoj sposobnosti budućeg pretresnog panela da racionalizuje dokaze tužilaštva, pri čemu nije uzeo u obzir dupliranje tih dokaza (u daljem tekstu: drugo pitanje).¹⁰

9. Tužilaštvo odgovara da zahtev treba odbaciti jer ne ispunjava uslove za odobrenje ulaganja žalbe iz člana 45 Zakona i pravila 77 Pravilnika.¹¹

10. Što se tiče prvog pitanja, odbrana u replici navodi da tužilaštvo nije odgovorilo na polovinu njenih izjašnjenja a da preostala netačno prikazuje.¹² Što se tiče drugog pitanja, odbrana u replici navodi da stav tužilaštva predstavlja rasipnički i štetan pristup vođenju suđenja i zanemaruje činjenicu da pravo na suđenje bez nepotrebnog odlaganja može biti povređeno u fazi prethodnog postupka.¹³ Odbrana ponavlja svoj zahtev za odobrenje ulaganja žalbe.¹⁴

III. MERODAVNO PRAVO

11. Na osnovu člana 45 Zakona, panel Apelacionog suda razmatra interlokutorne žalbe optuženog ili tužilaštva u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Za interlokutorne žalbe, izuzev onih na koje strane u postupku imaju pravo po sili zakona, potrebno je odobrenje sudije za prethodni postupak ili pretresnog panela ako je reč o pitanju koje

¹⁰ Zahtev, stav 15.

¹¹ Odgovor, stavovi 1, 20.

¹² Replika, stavovi 2-5.

¹³ Replika, stavovi 6-9.

¹⁴ Replika, stav 10.

bi u znatnoj meri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja ili ako bi, prema mišljenju sudije za prethodni postupak ili pretresnog panela, hitno rešavanje tog pitanja od strane panela Apelacionog suda moglo znatno da ubrza postupak.

12. Shodno pravilu 77(2) Pravilnika, panel daje odobrenje ako se odluka odnosi na pitanje koje bi moglo znatno da utiče na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja, uključujući, kada je to primereno, slučajeve kada je nemoguće odobriti odgovarajuće pravno sredstvo po završetku suđenja u predmetu, a blagovremeno rešenje panela Apelacionog suda bi moglo znatno da ubrza postupak.

IV. DISKUSIJA

13. Pravo na ulaganje žalbe postoji samo ako sudija za prethodni postupak zaključi da je zadovoljen kriterijum za odobrenje ulaganja žalbe iz člana 45(2) Zakona i pravila 77(2) Pravilnika.¹⁵ Sudija za prethodni postupak podseća na ranije detaljno tumačenje ovih odredbi.¹⁶

14. Imajući u vidu restriktivnu prirodu ovog pravnog sredstva, primenjuju se sledeći izričiti uslovi:

1. da li dato pitanje može biti predmet žalbe;
2. da li bi dato pitanje znatno uticalo na:
 - (1) pravično i ekspeditivno vođenje postupka, ili
 - (2) ishod suđenja; i

¹⁵ KSC-BC-2020-06, F00172, sudija za prethodni postupak, Decision on the Taçi Defence Application for Leave to Appeal/Odluka o zahtevu Tačijeve odbrane za odobrenje ulaganja žalbe/ (u daljem tekstu: odluka o Tačijevom zahtevu za odobrenje ulaganja žalbe), 11. januar 2021, javno, stav 9.

¹⁶ Odluka o Tačijevom zahtevu za odobrenje ulaganja žalbe, stavovi 10-17.

3. da li bi, po mišljenju sudije za prethodni postupak, hitno rešavanje od strane panela Apelacionog suda znatno ubrzalo postupak.¹⁷

A. PRVO PITANJE

15. Odbrana tvrdi da prvo pitanje proističe iz sporne odluke i da ne predstavlja niti puko neslaganje sa spornom odlukom niti hipotetički problem.¹⁸ Odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak, delimičnim zasnivanjem ocene valjanog razloga na navodnom nepostojanju štete po interese odbrane, utvrdio presedan kojim se dozvoljava preterana fleksibilnost u unošenju dopuna po isteku roka i ignoriše se vanredna priroda ovog valjanog razloga.¹⁹ Odbrana tvrdi da je zbog ovakvog pristupa spisku dokaznih predmeta dodato stotine strana dokumentacije što neposredno utiče na ekspeditivnost i prava optuženog na pravično suđenje, a naročito na pravo na odgovarajuće vreme za pripremu odbrane.²⁰ I na kraju, odbrana tvrdi da bi intervencija panela Apelacionog suda znatno ubrzala postupak tako što bi se odrazila na zaključak sudije za prethodni postupak o postojanju valjanog razloga i uticala na obim materijala koje tužilaštvo sme da izvede na suđenju.²¹

16. Tužilaštvo u odgovoru navodi da se po prvom pitanju ne može podneti žalba.²² Konkretnije, tužilaštvo tvrdi da u izjašnjenjima odbrane nije pokazano da je sudija za prethodni postupak neosnovano objedinio ili ocenio faktore koje je uzeo u obzir.²³ Tužilaštvo dalje tvrdi da se odluke o dopuni spiska dokaznih predmeta donose od slučaja do slučaja i da je stoga uticaj na buduće zahteve hipotetičke prirode i svodi se na nagađanje.²⁴ Tužilaštvo iznosi da, s obzirom da je sudija za prethodni postupak

¹⁷ Odluka o Tačijevom zahtevu za odobrenje ulaganja žalbe, stav 10.

¹⁸ Zahtev, stavovi 16-18.

¹⁹ Zahtev, stavovi 11-13, 17, 21.

²⁰ Zahtev, stav 21.

²¹ Zahtev, stavovi 23-24.

²² Odgovor, stavovi 2-5, 8.

²³ Odgovor, stavovi 3-5.

²⁴ Odgovor, stavovi 6-7.

zaključio da će odbrana imati dovoljno vremena da svrsihodno analizira dokaze i pripremi se za suđenje, argumenti odbrane o eventualnoj povredi prava optuženog da mu se omogući dovoljno vremena i uslova za pripremu za suđenje predstavlja puko neslaganje sa spornom odlukom.²⁵ I na kraju, tužilaštvo tvrdi da Apelacioni sud već razmatra navode o šteti po interese odbrane u vezi sa ranijim dopunama spiska dokaznih predloga i stoga odobravanje ulaganja žalbe na ovo pitanje ne bi znatno ubrzalo postupak.²⁶

17. Odbrana u replici navodi da tužilaštvo uopšte nije odgovorilo na argument odbrane da sudija za prethodni postupak nije u dovoljnoj meri razmotrio vanrednu prirodu zakasnelog proširivanja spiska dokaznih predmeta, što je dovelo do neadekvatne ocene valjanog razloga.²⁷ Odbrana dalje u replici navodi da specijalizovani tužilac netačno predstavlja izjašnjenja odbrane i da je predmet žalbe pitanje da li je prilikom utvrđivanja valjanog razloga ocenu trebalo zasnovati na tome što navodno nije nanesena šteta interesima odbrane.²⁸

18. Sudija za prethodni postupak napominje da je pitanje štete po interese odbrane razmotreno zajedno sa drugim faktorima koji se uzimaju u obzir pri oceni postojanja valjanog razloga da se dopusti dopuna spiska dokaznih predmeta.²⁹ Shodno tome, sudija za prethodni postupak zaključuje da ovaj aspekt prvog pitanja ne predstavlja puko neslaganje, već zasebnu temu koja proističe iz sporne odluke. Ostali uslovi za odobrenje ulaganja žalbe u vezi sa tim aspektom prvog pitanja razmatraju se niže dole.

19. Što se tiče drugog aspekta prvog pitanja, odnosno propusta da se u dovoljnoj meri razmotri vanredna priroda proširivanja spiska dokaznih predmeta, sudija za prethodni postupak smatra da to predstavlja puko neslaganje sa utvrđenim

²⁵ Odgovor, stav 8.

²⁶ Odgovor, stav 9.

²⁷ Replika, stavovi 2-3.

²⁸ Replika, stavovi 4-5.

²⁹ Sporna odluka, stavovi 28, 31.

kriterijumom³⁰ primenjenim u spornoj odluci. Stoga drugi aspekt prvog pitanja ne može biti predmet žalbe. Prema tome, kada je reč o ovom aspektu prvog pitanja nije potrebno razmatrati ostale uslove za odobrenje ulaganja žalbe.

20. Što se tiče znatnog uticaja na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, odbrana nije pokazala da je ovaj deo kriterijuma za odobrenje ulaganja žalbe zadovoljen. Odbrana naročito nije pokazala kako bi ocena moguće štete po interese odbrane, provedena po utvrđivanju toga da valjan razlog postoji, mogla sprečiti kasnije dodavanje relevantnih dokumenata na spisak dokaznih predmeta ili čak utvrditi presedan „preterano tolerantnog pristupa” za buduće zahteve za dopunu spiska dokaznih predmeta. To je naročito slučaj kada se ima u vidu da se u spornoj odluci, prilikom razmatranja „valjanog razloga”, nabraja više drugih faktora na osnovu kojih je zaključeno da je dopuna spiska dokaznih predmeta dopuštena. Osim uticaja naknadnog dodavanja dokaza na pripremu optuženog za suđenje, ti faktori obuhvataju i činjenicu da su dokazi već u posedu odbrane, zatim fazu postupka, i *prima facie* relevantnost i značaj materijala.³¹ Isto tako, što se tiče tvrdnje odbrane da se spornom odlukom utvrđuje presedan za sve buduće zahteve za dopunu spiska dokaznih predmeta, odbrana nije pokazala kako bi razdvajanje analize valjanog razloga od analize moguće štete po odbranu uticalo na te odluke koje se donose u svakom pojedinačnom slučaju. Osim toga, izjašnjenja odbrane zasnovana su na pretpostavci da zakasnelo proširivanje spiska dokaznih predmeta neminovno znatno utiče na ekspeditivno vođenje postupka i pravo optuženog na pravično suđenje. Međutim, tom pretpostavkom ignoriše se zaključak sudije za prethodni postupak da će s obzirom na, između ostalog, sadašnju fazu postupka, odbrana imati dovoljno vremena da svrsihodno obradi relevantni materijal.³² Shodno tome, sudija za prethodni postupak zaključuje da prvo sporno pitanje ne utiče znatno na pravično i

³⁰ Pravilo 118 Pravilnika.

³¹ Sporna odluka, stav 29.

³² Sporna odluka, stavovi 28-30.

ekspeditivno vođenje postupka. I na kraju, sudija za prethodni postupak primećuje da odbrana ne tvrdi da prvo pitanje utiče na ishod suđenja.

21. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak smatra da prvo pitanje ne utiče znatno na pravično i ekspeditivno vođenje postupka niti na ishod suđenja. Shodno tome, nepotrebno je analizirati ostale uslove za odobrenje ulaganja žalbe iz člana 45(2) Zakona i pravila 77(2) Pravilnika. Zato se zahtev za odobrenje ulaganja žalbe po prvom pitanju odbija.

B. DRUGO PITANJE

22. Odbrana smatra da drugo pitanje proističe iz sporne odluke i da ne predstavlja niti puko neslaganje sa spornom odlukom niti hipotetički problem.³³ Odbrana dalje tvrdi da će, ako pitanje dupliranja dokaza bude ostavljeno pretresnom veću, to dovesti do rasipanja resursa odbrane jer odbrana taj materijal tek treba da pročita, analizira i istraži, što neposredno utiče na ekspeditivnost postupka i pravo na pravično suđenje, a naročito na pravo optuženog da ima dovoljno vremena za pripremu odbrane.³⁴ Odbrana takođe tvrdi da će intervencija panela Apelacionog suda sprečiti kašnjenja do kojih dolazi zbog proširenja spiska dokaznih predmeta i *ex post facto* racionalizacije dokaza tužilaštva, i da će u krajnjoj liniji uticati na obim materijala koji tužilaštvu bude dozvoljeno da izvede na suđenju.³⁵

23. Tužilaštvo u odgovoru navodi da se po drugom pitanju ne može uložiti žalba jer odbrana netačno prikazuje spornu odluku i samo izražava neslaganje s tom odlukom.³⁶ Tužilaštvo tvrdi da drugo pitanje ne proističe iz sporne odluke jer je sudija za prethodni postupak zaključio da je zadovoljen kriterijum za dopunu spiska dokaznih predmeta i da je na sudskom veću da razmotri pitanja eventualne sličnosti

³³ Zahtev, stavovi 16-18.

³⁴ Zahtev, stav 22.

³⁵ Zahtev, stavovi 23-24.

³⁶ Odgovor, stavovi 11-14.

i dupliranja dokaza.³⁷ Tužilaštvo dalje tvrdi da je sudija za prethodni postupak ustanovio da će odbrana imati dovoljno vremena da analizira dokaze i pripremi se za suđenje i stoga je svaka tvrdnja o uticaju na odgovarajuće vreme za pripremu neosnovana.³⁸ Tužilaštvo dalje tvrdi da odbrana nije pokazala kako bi ovo pitanje moglo uticati na ekspeditivnost postupka s obzirom da još uvek nisu utvrđeni datumi za prosleđivanje predmeta pretresnom panelu.³⁹ Konačno, što se tiče znatnog ubrzanja postupka, tužilaštvo ponavlja svoju argumentaciju iznetu u vezi sa prvim pitanjem.⁴⁰

24. Odbrana u replici navodi da gledište tužilaštva predstavlja rasipanje sudskih resursa jer zagovara stav da sudija za prethodni postupak može da dozvoli da se u spisak dokaznih predmeta unese potpuno dupliran materijal uz obrazloženje da će pretresni panel kasnije ukloniti nepotrebno.⁴¹ Odbrana u replici dalje navodi da se tvrdnjom da dopune spiska dokaznih predmeta ne utiču na ekspeditivnost postupka jer datum početka suđenja i dalje nije utvrđen prenebregava činjenica da pravo na suđenje bez nepotrebnog odlaganja može da bude povređeno u toku prethodnog postupka.⁴²

25. Sudija za prethodni postupak podseća da je, s obzirom da je konstatovao da je dati materijal *prima facie* relevantan i u dovoljnoj meri bitan,⁴³ utvrđeno da se sva pitanja vezana za navodno dupliranje dokaza mogu rešiti na suđenju gde se mogu oceniti svi izvedeni dokazi i utvrditi gde se oni mogu racionalizovati.⁴⁴ Stoga je utvrđeno da sva navodna dupliranja i sličnosti između dokaza izlaze van okvira ocenjivanja potrebnog za dopunu spiska dokaznih predmeta. Shodno tome, sudija za

³⁷ Odgovor, stavovi 14-15.

³⁸ Odgovor, stav 16.

³⁹ Odgovor, stav 16.

⁴⁰ Odgovor, stav 17.

⁴¹ Replika, stavovi 6-8.

⁴² Replika, stav 9.

⁴³ Sporna odluka, stav 29.

⁴⁴ Sporna odluka, stav 30.

prethodni postupak zaključuje da drugo pitanje ne proističe iz sporne odluke i stoga ne predstavlja pitanje na koje može da se uloži žalba.

26. S obzirom na navedeno, nije potrebno analizirati ostale uslove za odobrenje ulaganja žalbe iz člana 45(2) Zakona i pravila 77(2) Pravilnika. Stoga se zahtev za odobrenje ulaganja žalbe po drugom pitanju odbija.

V. DISPOZITIV

27. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak:

ODBIJA zahtev za odobrenje ulaganja žalbe po osnovu dva pitanja.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak

U ponedjeljak, 30. maja 2022.

U Hagu, Holandija.